

Toplu yaşam alanları bulaşıcı hastalıkların yayılımı bakımından yüksek riske sahip yerlerdir. Bu sebeple, temizlik ve hijyen koşullarının toplu yaşam alanlarında iyileştirilmesi ve yönetilmesi gerekir.

Toplu yaşam alanlarında temizlik ve hijyen sürdürülebilir kılındığı sürece sağlıklı ortamın oluşturulması ve korunması mümkündür.

Bu Kılavuzlar Nasıl ve Neden Hazırlandı?

Bu kılavuz, çalışan sağlığını korumak ve kurumsal sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla; insan sağlığını doğrudan etkileyen ürün/hizmet üreten kuruluşlarda, hijyen ve sanitasyon uygulamalarını bir sistem dahilinde yönetmek üzere herhangi uluslararası bir mecradan direkt adaptasyon veya çeviri yapılmadan tamamen Enstitümüzün kendi çabaları ile geliştirilmiş ve 2018 yılı Ocak ayında milli standard olarak yayımlanan TS 13811 Hijyen ve Sanitasyon Yönetim Sistemi standardı tecrübeleri ile hazırlandı.

Enstitümüzün misyonu gereği; sanayi altyapımızın, üretim gücümüzün her koşulda olduğu gibi bu zorlu salgın sürecinde de devam edebilmesi ve bu devamlılığı sağlarken de en büyük önceliğimiz, kırmızı çizgimizin, çalışanlarımızın sağlığı olması için Sanayi Kuruluşları ve Hizmet Sektörü kuruluşları için COVID-19 Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzlarını, Eğitim Kurumlarımız için Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzunu hazırladık ve yayımladık.

Ana amacı "güvenilir, salgından etkilenmeyen ve hijyenik" çalışma ortamları oluşturmak olan bu kılavuzlar, tüm sektörlerde uyarlanabilecek esnekliklere sahiptir ve yüksek maliyetler gerektirmeyen küçük ama etkili tedbirleri içermektedir. Ayrıca kuruluşlara salgın sürecinde karşılaşılabileceği çeşitli olumsuz senaryolarda önleyici bir mekanizma geliştirme imkânı sunan, kuruluşlarımıza uluslararası ticaret süreçlerinde yardımcı olmak üzere tüm sektörlerde uygulanabilecek rehber niteliğinde bir dokümandır.

Tesis bu belgeyi ne kadar süre ile kullanabiliyor/yenileyebiliyor?

Belgenin geçerlilik süresi 1 yıldır. Ancak içinde bulunduğumuz sürecin uzaması durumunda belge yenileme kuruluşun talebi ile yapılır. Kuruluşlar pandemi sona erdikten sonra ise TS 13811 Hijyen ve Sanitasyon Yönetim Sistemi Belgelendirmesine geçiş yapabilirler.

Sağlığın bozulması toplumun tüm sektörlerinde kaynakları tüketir. Toplum sağlığı, sektör gözetmeksizin toplumun bütününün sorumluluğundadır. Sektörler arasındaki iş birliği, toplum sağlığını tehdit eden risklerden korunmak için hayati öneme sahiptir.

Sağlıklı toplum, sağlıklı gelecek nesiller kolektif çabaların ortak bir sonucu ile elde edilebilir. Başarı için, toplumun tüm katmanlarında ortak bir hedefe sahip olunması ve geniş kapsamlı olarak birlikte çalışılması gerekir; kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları, sanayi, üniversiteler, sağlık profesyonelleri ve her bir birey.

Ülkemizin bir bütün olarak gelecekteki refahı, şimdiki ve gelecek nesillerin sağlığını korumak için, daha sağlıklı bir Türkiye için bu süreçte TSE ailesi olarak seferberlik ruhu ile çalıştık ve çalışmaya devam edeceğiz.

Detaylı bilgi için:

Mesut DURU mduru@tse.org.tr 0 312 416 6348
Elif KIRBAŞ ekirbas@tse.org.tr 0 312 416 6381

TSE COVID-19 ALIŞVERİŞ MERKEZİ GÜVENLİ HİZMET BELGELENDİRMESİ YOL HARİTASI

Belgelendirme ile ilgili olarak; öncelikle web sayfamız www.tse.org.tr de yer alan [Covid-19 Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu HİZMET SEKTÖRÜ](#) ve [TSE COVID-19 ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ GÜVENLİ HİZMET BELGESİ KURULUŞ ÖZ DEĞERLENDİRME SORU LİSTESİ](#)’ni inceledikten sonra öz değerlendirme soru listesinde yer alan soruları cevaplayarak mevcut durum tespiti ile hazırlıklarınıza başlayabilirsiniz.

1. ADIM ÖZ DEĞERLENDİRME: www.tse.org.tr web sayfasında yayımlanan öz değerlendirme soru listesine göre firma tarafından öz değerlendirme yapılır.

- *Salgın hastalıkların bulaşının sınırlanması bir dizi enfeksiyon önleme ve kontrol işlemleri gerektirir.*
- *Kuruluşların, COVID-19’da kapsayan salgın hastalıklara yönelik; tüm fiziki alanları ve ilgili bütün tarafları kapsayan risk değerlendirmesi yapması,*
- *Yapılan risk değerlendirmesi sonuçlarına göre, Kuruluşların Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Eylem Plan (lar)ı hazırlaması ve uygulaması gerekir.*

2. ADIM BAŞVURU: Firma/Kuruluş tarafından www.tse.org.tr web sayfasında yayımlanan [TSE COVID-19 ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ GÜVENLİ HİZMET BELGESİ BAŞVURU FORMU](#) doldurulur.

İlk Başvuruda İstenilen evraklar

(Not: Belgelendirme Kuruluşu talep etmesi durumunda aşağıda belirtilen dokümanlara ek başka dokümanlar da isteyebilir.)

- AVM malikinin Ticaret Sicil Gazetesi kopyası
- AVM malikinin imza sirküsü kopyası veya AVM maliki tarafından yetkilendirilen kişinin noter tasdikli vekaletname kopyası,
- COVID-19’a karşı bir risk değerlendirmesi
- Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Eylem Planı/Planları
- Temizlik ve dezenfeksiyon planları/talimatları
- TSE COVID-19 Alışveriş Merkezleri Güvenli Hizmet Belgesi Kuruluş Öz Değerlendirme Soru Listesi
- İlgili faaliyet kapsamına göre yasal şartlara uyumu gösteren belge/kayıt

Müracaat formunda yer alan TSE Belgelendirme Müdürlükleri tablosundan **AVM adresinin bağlı olduğu ilgili birime e-posta ile** başvuru yapılır.

3.ADIM BAŞVURU ÖN DEĞERLENDİRME: Başvurunun, TSE uzmanları tarafından ön değerlendirme yapılır varsa eksik firmaya/kuruluşa bildirilir.

4.ADIM TETKİKİN PLANLANMASI ve GERÇEKLEŞTİRİLMESİ: TSE Uzmanları tarafından tetkik planlanır ve yerinde denetim ile tetkik gerçekleştirilir.

5.ADIM BELGENİN VERİLMESİ: Yapılan denetimlerde uygunsuzluk tespit edilmediği takdirde, komite kararı sonrasında firmaya/kuruluşa **TSE COVID-19 GÜVENLİ HİZMET BELGESİ** verilir.

TS 13811:2018 HİJYEN VE SANİTASYON YÖNETİM SİSTEMİ

Hijyen ve sanitasyon alanında uluslararası uygulaması olan bir yönetim sistemi standardı bulunmamaktadır. TSE bu alanda öncü yaklaşımı ile pandemiden önce 2018 yılında bir ilke imza atmıştır.

TS 13811 Yönetim Sistemi Standardı tüm sektörlerde hijyen ve sanitasyon kavramlarını, bir yönetim sistemi odağına koyarak toplumsal sağlığın korunması ana gayesini taşımaktadır. Yönetim Sistemi, bir kuruluşun hedeflerini tanımladığı ve istenen sonuçları gerçekleştirmek için gerekli olan proses ve kaynaklara karar verdiği faaliyetleri içeren bütüncül ve sistemsel yaklaşımdır. Diğer konvansiyonel yönetim sistemleri gibi jenerik bir yapısı olan TS 13811, birçok farklı sektöre hitap edebilmesi ve farklı sektörlerde hizmet veren kuruluşlarca uygulanabilmesine yönelik tasarlanmıştır.

Kuruluşlarda toplum sağlığı açısından hayati önem taşıyan; hijyen koşullarının oluşturulması ve işletilmesi, sağlıklı iş ortamında çalışılabilmesi, hijyenik şartlarda hizmet sürekliliği için **hijyen ve sanitasyon süreçlerinin risk odaklı yapılandırılmış bir yönetim sistemi içinde icra edilmesi gereklidir.** TS 13811 standardının bütün şartları **genel olup** kuruluşun tipine, boyutuna, tedarik ettiği ürün ve hizmetlere **bakılmaksızın bütün kuruluşlara uygulanması** amaçlanmıştır.

TS 13811 neden önemlidir ve neleri amaçlar?

- Toplum sağlığını korumaya yönelik yönetsel bir çerçeve oluşturulması
- Amaç ve hedeflerine ulaşmak için şartların tanımlanması,
- Toplum sağlığının korunmasına yönelik asgari hijyen ve sanitasyon standartlarına ulaşılması
-

TS 13811 standardını uygulamak kuruluşu neler kazandırır?

- Müşteriye, mevzuat şartlarına uygun ürün ve hizmetleri sürekli sağlama kabiliyeti,
- Müşteri memnuniyetini artırmak için fırsatlar,
- Bağlamı ve hedefleri ile ilgili riskleri belirleme yetisi,
- Belirtilmiş hijyen ve sanitasyon yönetim sistemi şartlarına uygunluğun gösterilmesi kabiliyeti
- İnsan sağlığı için güvenli ürün/hizmet elde edilmesi
- Çalışanın psikolojisini olumlu etkileyerek verimliliğin artmasına katkı,
- İlgili taraflara hijyen ve sanitasyon konusunda güven tesis edilmesi

Sağlıklı günler dileriz,